

*Радченко Людмила Сергіївна,
кандидат історичних наук,
Національний університет біоресурсів і
природокористування України (м. Київ, Україна)*

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ВЕКТОР АГРАРНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ

Україна є одним із найбільших експортерів аграрної продукції до Європейського Союзу, що робить її важливим гравцем у міжнародній торгівлі [1]. Останні роки характеризуються активним розвитком агропромислового сектору України та інтеграційними процесами з ЄС. Угода про асоціацію між Україною та Європейським Союзом, а також режим вільної торгівлі відкрили значні можливості для українських агровиробників. Водночас існують виклики, пов'язані з відповідністю стандартам ЄС, реформуванням сільськогосподарської політики та доступом до субсидій [2].

Одним із ключових документів, що регулює співпрацю між Україною та ЄС у сфері сільського господарства, є Угода про асоціацію, підписана 21 березня – 27 червня 2014 р. , яка передбачає поступову адаптацію українських стандартів до європейських [3]. Це означає необхідність впровадження жорстких норм щодо якості продукції, екологічних вимог та контролю за безпекою харчових продуктів.

Співпраця між Україною та Європейським Союзом у сфері сільського господарства продовжує поглиблюватися, що відображається в останніх

рішеннях та ініціативах, спрямованих на підтримку українського аграрного сектору та його інтеграцію до європейського ринку. Однак постає питання, які ризики для аграріїв можуть виникнути в результаті жорсткої конкуренції на європейському ринку та необхідності адаптації до нових стандартів. Зокрема, адаптація до вимог ЄС може призвести до значних витрат для українських виробників, особливо для малих і середніх господарств [4].

Автономні торговельні заходи (АТЗ) – це односторонні заходи, запроваджені Європейським Союзом для підтримки українських експортерів шляхом скасування або зниження митних тарифів на товари з України. Вперше АТЗ були введені у квітні 2014 р. та діяли до кінця 2015 р., що дозволило українським виробникам експортувати продукцію до ЄС на вигідніших умовах. У червні 2022 р., на тлі повномасштабної війни, ЄС знову запровадив АТЗ, повністю скасувавши мита та квоти на українські товари. Цей режим було продовжено у 2023 р. 13 травня 2024 р. Рада ЄС схвалила рішення про продовження призупинення ввізних мит і квот на український експорт до ЄС ще на один рік – до 5 червня 2025 р. Це рішення підкреслює непохитну політичну та економічну підтримку України з боку ЄС в умовах тривалої військової агресії Росії.

Однак, через протести фермерів у деяких країнах ЄС, новий проєкт регламенту передбачає запровадження «автоматичних запобіжних заходів». Це означає відновлення тарифних квот на певні українські товари, зокрема птицю, яйця, цукор, овес, кукурудзу, крупи та мед, якщо їхній імпорт перевищить середній рівень за останні два з половиною роки.

Завдяки угодам українські аграрії отримали доступ до ринку ЄС за спрощеними умовами. Проте, встановлені квоти на безмитний експорт та його перевищення залишаються обмеженням для виробників, особливо в секторах зернових, м'яса птиці та молочних продуктів [5].

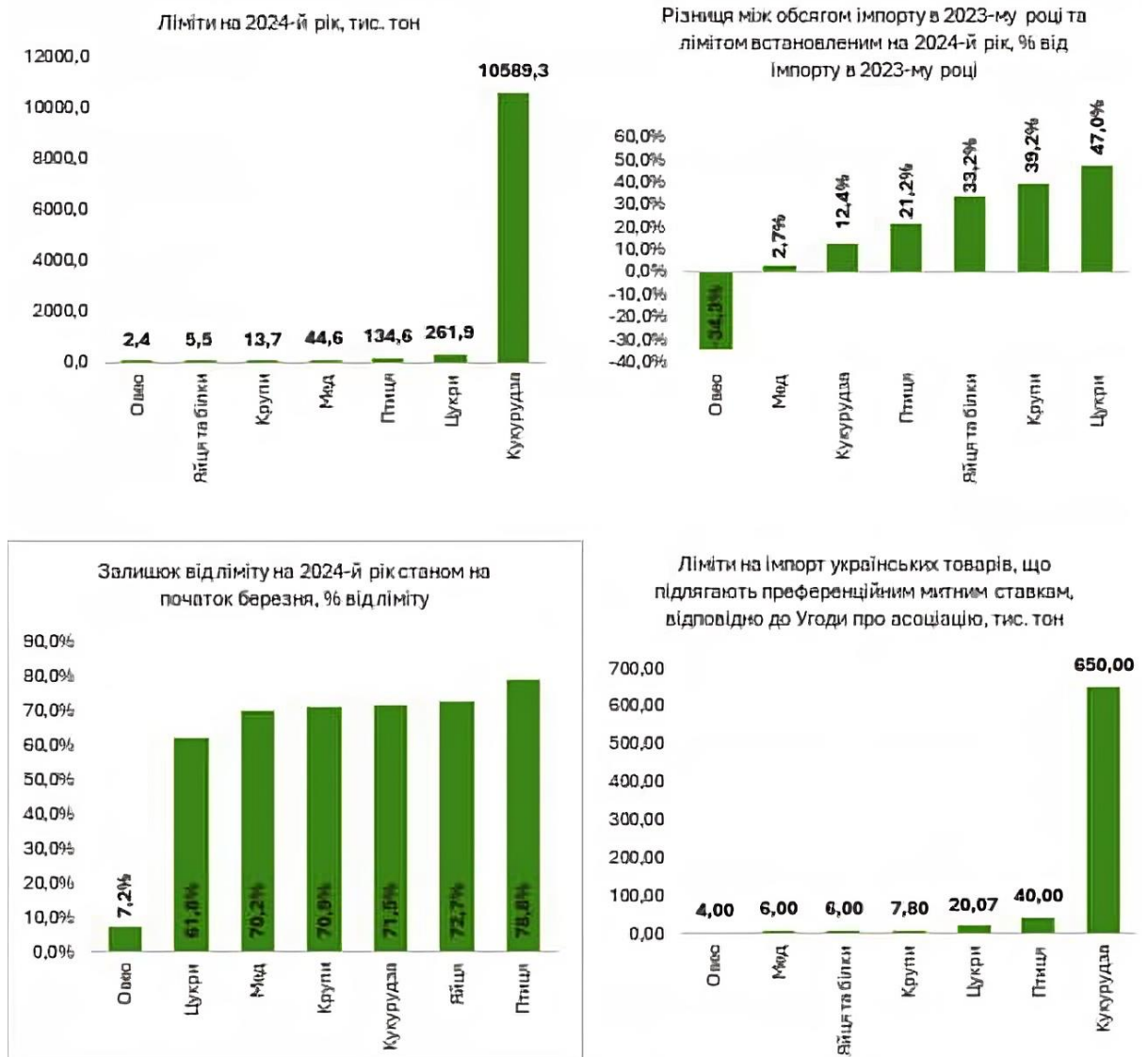

Рис. 1. Інновації та цифрові технології в агросекторі

В Україні, як і в ЄС, активно розвиваються інноваційні технології, зокрема в агросекторі. Впровадження цифрових рішень, таких як інтелектуальні системи та точне землеробство, здатне значно підвищити ефективність аграрного виробництва, зменшуючи витрати та вплив на довкілля. Технології можуть допомогти агровиробникам адаптуватися до нових вимог ЄС, а також підвищити конкурентоспроможність української продукції на європейському ринку [4].

Співпраця з ЄС також передбачає залучення інвестицій у модернізацію аграрного сектору. Європейські інвестиції сприятимуть розвитку малих і середніх фермерських господарств, забезпечуючи доступ до нових ринків і технологій. Важливо, щоб українські фермери могли скористатися цією підтримкою через гранти, субсидії та мікрокредити, щоб покращити свою продуктивність і адаптуватися до вимог європейських стандартів.

Література:

1. Центр економічної стратегії. Міжнародна торгівля України: ключові тенденції. URL: <https://ces.org.ua/international-trade-ukraine-key-trends/>

2. Чернігівська обласна державна адміністрація. Автономні торговельні преференції ЄС впливають на український експорт. URL: https://www.chernihiv-oblast.gov.ua/news/1095/avtonomni_torgovelni_pre_erenciyi_es_vpliv_na_ukrayinskiy_eksport
3. Асоціація аграріїв України. Прогнозування розвитку агропродовольчого ринку в умовах глобалізації. URL: http://www.aau.org.ua/media/publications/1894/files/CAP_2023_02_10_12_36_02_818740.pdf
4. Ректор Вадим Ткачук в інтерв'ю виданню «АГРОПЕРСПЕКТИВА» про діамант – українську землю, особливості фермерства в ЄС, безпеку внутрішнього ринку та рівноваги на глобальному. URL: <https://nubip.edu.ua/node/162475>
5. Центр економічної стратегії. Зміни в агропродовольчій сфері України у контексті євроінтеграційних процесів. URL: https://ces.org.ua/changes_agro_eu/

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ
УКРАЇНИ**

**Гуманітарно-педагогічний факультет
Кафедра міжнародних відносин і суспільних наук**

**ІНСТИТУТ ПОЛІТИЧНИХ І ЕТНОНАЦІОНАЛЬНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
ім. І.Ф. КУРАСА НАН УКРАЇНИ**

ІНСТИТУТ ІСТОРІЇ УКРАЇНИ НАН УКРАЇНИ

ЧОРНОМОРСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ПЕТРА МОГИЛИ

**ЧЕРКАСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОГДАНА
ХМЕЛЬНИЦЬКОГО**

ЯГЕЛЛОНСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ (Республіка Польща)

ФОНД ГЕРДИ ХЕНКЕЛЬ (Німеччина)

УНІВЕРСИТЕТ МАЙНЦА ІМЕНІ ЙОГАННА ГУТЕНБЕРГА (Німеччина)

КАГУЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ П. ХАШДЕУ (Молдова)

МУЗЕЙ КАРОЛЯ І В БРАЇЛІ (Румунія)

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

**«УКРАЇНСЬКА ДИПЛОМАТІЯ:
СТАНОВЛЕННЯ, РОЗВИТОК ТА ПЕРСПЕКТИВИ»**

10 квітня 2025 р.

м. Київ

Українська дипломатія: становлення, розвиток та перспективи / за матеріалами Міжнародної науково-практичної конференції. Київ, 10 квітня 2025 р. Київ, 2024. 357 с.

Збірник наукових праць укладено за матеріалами Міжнародної науково-практичної конференції «Українська дипломатія: становлення, розвиток та перспективи», яка була організована кафедрою міжнародних відносин і суспільних наук гуманітарно-педагогічного факультету Національного університету біоресурсів і природокористування України 10 квітня 2025 р. Наповнення рубрик синхронізовано з основними напрямками роботи конференції і охоплює широке коло питань щодо витоків, традицій, розвитку та перспектив української дипломатії; аналізу стану дипломатії в умовах сучасних глобальних викликів та стратегічних пріоритетів світової, європейської та вітчизняної дипломатії в умовах російсько-української війни.

Видання розраховане на науковців, викладачів, аспірантів, студентів, а також усіх хто цікавиться питаннями сучасних міжнародних відносин та розвитку української дипломатії.

Рекомендовано вченою радою гуманітарно-педагогічного факультету Національного університету біоресурсів і природокористування України (протокол № 10 від 16.05.2025 р.).

Редакційна колегія:

Ткачук В.А., д-р екон. наук, проф. (голова);
Ніколаєнко С.М., д-р пед. наук, проф. (співголова);
Тонха О.Л., д-р сільгосп. наук, проф. (голова);
Любовець О.М., д-р істор. наук, проф.
Харченко С.В., д-р філол. наук, проф.
Хвіст В.О., канд. іст. наук, доцент

Відповідальна за випуск докт. іст. наук, проф. Любовець О.М.

Тези подано в авторській редакції.

Автори тез відповідають за достовірність викладеного матеріалу, за правильне цитування джерел, посилання на них та інших відомостей.

Передруковувати опубліковані в збірнику наукових праць матеріали дозволяється тільки за згодою авторів.